Les 6.4

Verschillende herinneringen

Doel Blok 6

De leerlingen ontwikkelen een open houding ten aanzien van verschillen tussen mensen.

Leskern

De leerlingen delen een mooie herinnering met elkaar en ervaren dat wat je waardeert samenhangt met de cultuur en je geloof waarmee je opgroeit.

Woorden

herinneren, de herinnering, de cultuur, het geloof

Hulpzin

- Ik herinner me…..

Materialen

- De Vreedzame Schoolbal
- Een voorwerp, een liedje, of een foto waar u een mooie herinnering bij heeft.
- A5 papier voor een tekening van een herinnering om aan het schilderij toe te voegen.
- Oude tijdschriften, scharen en lijm

Voorbereiding

- Zet rustige muziek klaar

Agenda

- **Binnenkomer**
- **Wat gaan we doen en leren?**
- **Mijn herinnering**
- **Onze mooie herinneringen**
- **Wat hebben we gedaan en geleerd?**
- **Afsluiter**

Binnenkomer

Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

De dansende liniaal

De leerlingen staan in koppels tegenover elkaar. Ze staan met hun rechterarm uitgestrekt met de handen tegen elkaar. Tussen de handen houden ze een liniaal geklemd.
De leerling die het kleinst is begint met leiden. Als de (rustige) muziek start geeft de leider aan waar de lat naartoe danst. Start met dansen op de plaats, later kan het door de hele klas.
Laat wisselen van leider.

Als dit goed gaat kunnen de leerlingen de lat laten dansen zonder af te spreken wie er gaat leiden.
U kunt variëren met een blaadje tussen de handen of een gum tussen twee wijsvingers.
Ook kunt u variëren door de meetlat tussen de knieën te klemmen.
Rond af met een opsteker voor het samenwerken.

Wat gaan we doen en leren?

Haal aan de hand van de blokposter op waar de vorige lessen over gingen. Of doe dit aan de hand van de illustraties, de wand met de onderzoeksresultaten en de foto's van begroetingen en te wijzen naar de schilderijen die in de maak zijn. *Vandaag kijken we naar mooie* **herinneringen**, *dat zijn fijne dingen die je mee hebt gemaakt en onthouden hebt.*
Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

Mijn herinnering

Laat uw voorwerp (of foto, of liedje horen) zien. Laat het eventueel even rondgaan in de kring. Vertel in eenvoudige woorden en ondersteund met uw mimiek waaraan dit voorwerp u herinnert (bijvoorbeeld: *Dit trommeltje stond altijd bij mijn oma op tafel, er zaten koekjes in, die bakte mijn oma zelf, als ik op bezoek kwam mocht ik er twee pakken! Nu is mijn oma dood en ik mocht het trommeltje hebben, daar ben ik blij mee, als ik er naar kijk dan denk ik aan mijn oma*). Laat duidelijk zien dat u dit een mooie herinnering is die u blij maakt.
Door het trommeltje denk ik aan mijn oma. **Ik herinner me** *hoe fijn het bij haar was. Jullie hebben ook vast mooie herinneringen. Ik ben er heel erg benieuwd naar en vindt het fijn om ze te horen. Zijn jullie er ook benieuwd naar?*

Onze mooie herinneringen

Er zijn mooie herinneringen (duim omhoog), *maar ook vervelende herinneringen* (duim omlaag). *Aan vervelende dingen wil je liever niet meer denken. Toch komen ze vaak weer in je hoofd. Bijvoorbeeld als je in bed ligt. Dat kan. Het helpt dan om er met iemand over te praten, met een vriend, een vriendin, een vader of moeder of broer of zus of met mij. Je kunt ook proberen aan fijne herinneringen te denken. Dat kan helpen.*

Nu ben ik benieuwd naar jullie mooie herinneringen (duim omhoog).
Laat de afbeeldingen zien in de digitale les van voorbeelden van fijne herinneringen. Loop ze even langs. Bijvoorbeeld: *Misschien heb je nog een mooie steen die jou herinnert aan de plek waar je altijd graag speelde. Of een armbandje dat jou herinnert aan de tante van wie je die kreeg.*
Ga eens lekker zitten en doe je ogen dicht. Doe het zelf voor. Als leerlingen dit niet willen is het ook goed. *Denk eens na over een mooie herinnering. Een herinnering aan het land waar je vandaan komt of iets dat je hier hebt meegemaakt in Nederland of hier op school. Wat komt er in jouw hoofd op?*

Realiseer u dat, ondanks het feit dat we in deze les willen focussen op positieve herinneringen, het toch zo kan zijn, dat er negatieve herinneringen boven kunnen komen bij leerlingen.
Geef rustig de tijd om na te denken.
Geef na twee minuten een paar leerlingen de kans hun herinnering te delen. Doe dit met de Vreedzame Schoolbal. Zijn er leerlingen die nog geen herinnering hebben, dan worden zij op deze manier vast op ideeën gebracht. Wanneer leerlingen afwijzend reageren of aangeven geen herinnering te kunnen noemen, kan dit te maken hebben met het feit, dat ze niet herinnerd willen worden aan hun land van herkomst. Benoem dan opnieuw dat het ook iets kan zijn dat ze hier hebben meegemaakt in de klas, dat fijn voor hen was.

Geef opstekers voor goed luistergedrag. Benoem het als herinneringen te maken hebben met cultuur of geloof. Dat wat belangrijk is voor jou en wat je wilt onthouden heeft vaak te maken met de manier waarop mensen met elkaar omgaan of met je geloof.

Laat de leerlingen een tekening maken van hun herinnering. *We doen het op een klein blaadje, zodat het straks past in je schilderij.* Laat ze op het kaartje noteren: Mijn mooie herinnering. U kunt ook plaatjes laten uitknippen die verwijzen naar de herinnering. Zorg dat ze in groepjes elkaar kunnen helpen en bevragen, eventueel in de eigen taal.
U loopt rond en helpt leerlingen om hun herinnering in beeld te brengen, geeft opstekers voor leerlingen die elkaar helpen en vraagt door op herinneringen.
Leerlingen kunnen er ook voor kiezen om een voorwerp toe te voegen aan het schilderij door het eraan vast te binden, erop te lijmen of op de rand van de lijst te zetten.
Laat leerlingen zoveel mogelijk zelf kiezen hoe ze hun herinnering willen vormgeven.

Rond af met een kort moment in de kring. Laat drie leerlingen hun herinnering delen aan de hand van hun tekening of de plaatjes die ze gevonden hebben.
Benoem ook hier weer als een herinnering te maken heeft met cultuur of geloof: *Dat wat belangrijk is voor jou en wat je wilt onthouden heeft vaak te maken met je cultuur of je geloof. Dat kan voor iedereen verschillend zijn.*

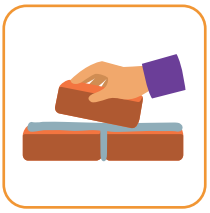
Wat hebben we gedaan en geleerd?

Vandaag vertelden we mooie herinneringen aan elkaar en we tekenden ze voor in onze schilderijen. We leerden dat herinneringen vaak iets zeggen over onze cultuur en ons geloof. Of over wat we belangrijk vinden in ons leven.
Vraag wat leerlingen van deze les willen noteren op de blokposter.

Afsluiter

Doe een afsluiter, bijvoorbeeld onderstaande.

Ik wil het niet meer zien!
De leerlingen staan in de kring. Ik wil geen armen meer zien! Alle leerlingen zorgen nu dat hun armen niet meer te zien zijn vanuit uw oogpunt. U zegt het als er bij een leerling toch nog een arm te zien is voor u. Wijs dit eventueel aan of doe voor hoe de leerling de arm alsnog kan verstoppen.
Nu noemt u:
Ik wil geen hoofden meer zien
Ik wil geen buiken meer zien.
Ik wil geen schoenen meer zien.
…
Wijs steeds aan wat u niet meer wilt zien.

Laat ook een leerling noemen wat hij of zij niet meer wil zien.

Leerkrachtgedrag

- Sta met leerlingen stil bij heftige herinneringen als ze zelf aangeven hierover te willen praten. Dring niet aan, maar sta er open voor als leerlingen iets willen delen.
- Kinderen kunnen heftige emoties tonen als negatieve herinneringen bovenkomen. Blijf dichtbij, ook als zij zich even willen afzonderen.
  Probeer na enige tijd weer contact te maken en de leerling uit te nodigen voor een activiteit. Het is goed om hiermee te laten merken dat u hem de kans geeft emoties te uiten en deze serieus te nemen, maar dat u hem ook weer meeneemt in het ritme van de dag dat houvast biedt.

Vervolgactiviteiten

Mijn schilderij

Laat leerlingen de tekening van hun herinnering afmaken en opnemen in hun schilderij. Zorg dat de schilderijen klaar zijn voor de laatste les. Dan laten de leerlingen hun schilderij aan elkaar zien.

Groepsgesprek

Houd een groepsgesprek waarin leerlingen hun mooie herinneringen kunnen delen aan de hand van hun tekening. Afhankelijk van uw groep kunt u dit ook in tweetallen laten doen, waarbij leerlingen om de beurt iets vertellen over hun herinnering aan de hand van hun tekening.